

RĪGĀ

2019. gada 23. decembrī
Nr. 1-23/225_e

Finanšu ministrijai
paziņošanai e-adresē

Valsts ieņēmumu dienestam
paziņošanai e-adresē

Informācijai:

Patērētāju tiesību aizsardzības centram
paziņošanai e-adresē

Par grozījumiem Ministru kabineta
22.12.2015. noteikumos Nr. 760

Latvijas Finanšu nozares asociācija (turpmāk – Asociācija) informē, ka Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta 4.¹ un turpmākās daļas noteic kredīta devēja pienākumu izvērtēt patērētāja spēju atmaksāt kredītu. Šim nolūkam kredīta devējs iegūst dokumentus un informāciju no patērētāja un citiem avotiem, tostarp iegūst informāciju par patērētāja ienākumiem.

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma pamata 2019. gada 26. jūnijā ir apstiprinājis vadlīnijas Nr. 8 „Vadlīnijas patērētāja spējas atmaksāt kredītu novērtēšanai kredītu devējiem, kas sniedz kreditēšanas pakalpojumus patērētājiem” (turpmāk – Vadlīnijas). Vadlīnijas nosaka, ka kredīta devējam jāiegūst un jāizvērtē patiesa un pietiekama informācija par patērētāja ienākumu vēsturi, kas ietver ienākumus un izdevumus, kā arī apstākļus, kas var ietekmēt patērētāja ienākumu izmaiņas (skat. Vadlīniju 9. punktu). Vienlaicīgi PTAC patērētāja pilnvērtīgai kredītspējas izvērtēšanai iesaka izmantot arī informāciju par **patērētāja ienākumu avotu, patērētāja darbavietu, darba stāžu, amatu, nodarbinātības veidu, ienākumu apmēru un regularitāti**, kā arī paredzamām izmaiņām, kuras ienākumu gūšanas kontekstā var ietekmēt patērētāja spēju atmaksāt kredītu (skat. Vadlīniju 12.1. apakšpunktu). Līdzvērtīgi ar citu analizējamo informāciju, PTAC norāda, ka kredīta devējam būtu jāvērtē arī tās izmaksas, kas saistītas ar izdevumiem par apgādībā esošām personām (skat. Vadlīniju 12.4. apakšpunktu). Svarīgi, ka kredīta devējs novērtē iegūtās informācijas ticamību un nepieciešamības gadījumā pārlicinās par tās patiesumu. Piemēram, salīdzinot informācijas atbilstību citai neatkarīgi pārbaudāmai informācijai (Vadlīniju 10. punkts).

Pietiekamas un aktuālas informācijas iegūšana par fiziskās personas ienākumiem ir priekšnosacījums kredītiestādes tiesiskā pienākuma – izvērtēt fiziskās personas spēju uzņemt un izpildīt kredītsaistības – atbilstoši izpildei. Lai pienācīgi izpildītu šo normatīvajos aktos noteikto juridisko pienākumu, kredīta devējam ir pienākums pieprasīt, iegūt un izvērtēt informāciju par patērētāja ienākumiem un izdevumiem, nosakot kredītspēju un vērtējot kredītriskus. Pienākuma nepienācīga izpilde, piemēram, informācijas nepilnīgas

pieejamības dēļ, var radīt kredīta devējam zaudējumus, kā arī, kas ir pat būtiskāk, - var tieši un negatīvi ietekmēt pašu patērētāju (kredītņēmēju).

Asociācija vērs Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) uzmanību uz to, ka, patērētāju kredītēšanas jomai attīstoties, ir izveidojies kredīta devēju būtisks pieprasījums pēc paplašināta fiziskās personas kredītriska vērtējuma. Vērtējumam nepieciešama visaptveroša ienākumus un izdevumus raksturojoša informācija. Minētais nepārprotami atspoguļojas arī grozījumos kredītēšanas jomu uzraugošo valsts iestāžu normatīvajos noteikumos un ieteikumos.

Analoģiski arī Kredītiestāžu likuma 34.² pants nosaka pienākumu identificēt, novērtēt, analizēt un pārvaldīt kredītrisku, ievērojot Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk – FKTK) noteiktās prasības attiecībā uz kredītiestādes kredītrisku pārvaldīšanu. FKTK 2019. gada 9. jūlija normatīvie noteikumi Nr. 120 „Kredītriska pārvaldīšanas normatīvie noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 120) nosaka prasības kredītiestādes īstenotajai kredītriska politikai. Politikā, paredzot kredīta piešķiršanas kritērijus un limitus, jābalstās uz kredītņēmēja kredītspējas novērtējumu. Kredītņēmēja kredītspējas novērtēšanai jāanalizē visu pieejamo informāciju par kredītņēmēja ienākumiem, tostarp atbilstošu informāciju no ārējiem avotiem, tai skaitā no kredītinformācijas birojiem, kā arī vērtēšanā ir izmantojama patiesa, pietiekama un pārbaudīta informācija, tai skaitā atbilstoši vēsturiskie dati. (Noteikumu Nr. 120 46. punkts). Vērtējot fizisko personu maksātspēju, kredītiestādēm ir jāņem vērā visa tā informācija, kas liecina par kredītņēmēja ienākumu stabilitāti, tajā skaitā kredītņēmēja darbavietas, kas ir saimnieciskās darbības veicēja, tautsaimniecības nozares vai ģeogrāfiskā reģiona attīstību un pozīciju tirgū.

Minēto mērķu sasniegšanai kredīta devēji līdz šim aktīvi izmantoja Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – VSAA) datus. Tā kā normatīvie akti VSAA paredz kompetenci apstrādāt datus pensiju un pabalstu jomā, VSAA informēja kredīta devējus, ka sniegs informāciju tikai tajos gadījumos, kad VSAA ir datu pirmavots. Proti, VSAA turpmāk sniegs informāciju tikai par izmaksātajām VSAA pakalpojumu summām (pensijas, pabalsti utt., bet ne citi ienākumi). VSAA norādīja, ka Kredīta devēji VSAA informāciju varēsot saņemt ar kredītinformācijas biroju starpniecību, tāpēc individuālus līgumus VSAA turpmāk neslēgs.

Pēc Asociācijas ieskatiem, šādā gadījumā ir nepieciešami grozījumi Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumos Nr. 760 “Kārtība, kādā kredītinformācijas birojs vai fiziskā persona pieprasa un Valsts ieņēmumu dienests sniedz informāciju par fiziskās personas ienākumiem” (turpmāk – Noteikumi Nr. 760). Noteikumi nodrošināja kredīta devējiem informācijas pieejamību, kas tika ietverta tikai VSAA izziņā. Piemēram, ienākumu izmaksātājs, apgādājamo skaits, darba gaitu uzsākšanas un beigu datums pie konkrētiem darba devējiem.

Asociācija ierosina MK noteikumos Nr. 760 VID sniedzamo informāciju par fiziskās personas ienākumiem papildināt ar šādu informāciju:

1. Pagarināt periodu, par kuru VID sniedz informāciju no viena iepriekšējā taksācijas gada uz diviem iepriekšējiem taksācijas gadiem. Garāka ienākumu gūšanas perioda iekļaušana VID izziņās ļaus objektīvāk novērtēt saimnieciskās darbības veicēju ienākumus. Kārtējā gada pirmajos divos mēnešos VID nav ziņu par saimnieciskās darbības veicēju ienākumiem, jo tiem, saskaņā ar normatīvajiem aktiem, ziņas par iepriekšējā taksācijas gada ienākumiem jāsniedz VID līdz kārtējā taksācijas gada 1. martam. Ziņas par citu kredītņēmēju ienākumiem iepriekšējos divos taksācijas gados ļaus kredīta devējiem objektīvāk novērtēt kredītņēmēju ienākumu stabilitāti un regularitāti.

2. Informāciju par ienākumiem papildināt ar informāciju:

2.1. **Par ienākumu izmaksātājiem, norādot katra darba devēja identificējošo informāciju** – šāda informācija ļauj kvalitatīvāk un vispusīgāk izvērtēt kredītriskus, kas saistīti ar patērētāja (kredītņēmēja) darbavietu, darba devēja nozares risku, kā arī paredzamām izmaiņām ekonomikā un konkrētajā nozarē, kuras ienākumu gūšanas kontekstā var ietekmēt patērētāja (kredītņēmēja) spēju atmaksāt kredītu.

2.2. **Darba gaitu uzsākšanas un beigu datumu pie katra darba devēja** – informācija ļaus objektīvāk izvērtēt informāciju, kas saistīta ar patērētāja (kreditņēmēja) ienākumu regularitāti un stabilitāti. Šāda informācija arī nepieļautu situāciju, kad kredīts tiek izsniegts, balstoties uz vēsturisko informāciju, personai, kura vairs nav darba tiesiskajās attiecībās, kā arī ļautu pilnvērtīgāk pārvaldīt kredītriskus personām, kuras ir pastāvīgās darba tiesiskās attiecībās salīdzinoši īsu laika posmu. Piemēram, darba devēja noteiktajā pārbaudes laikā, kura ietvaros darba devējs vērtē darbinieka atbilstību uzticētā darba veikšanai un ir tiesīgs uzteikt darba līgumu trīs dienu laikā. Informācija par darba gaitu uzsākšanas un beigu datumu pie katra darba devēja pašreiz tiek sniegta VSAA izziņā.

2.3. **Apgādājamo skaitu uz VID izziņas izsniegšanas datumu** – informācija ļaus vispusīgi izvērtēt patērētāja (kreditņēmēja) izdevumu apmēru, kas atbilstu, piemēram, Vadlīniju 12.4. apakšpunktam, kurā noteikts, ka patērētāja spējas atmaksāt kredītu izvērtēšanai nepieciešamās informācijas apjomā ir iekļaujamas patērētāja personiskās vai mājsaimniecības izmaksas, tostarp izdevumu apmērs par apgādībā esošām personām. Šīm izmaksām ir tieša ietekme uz patērētāja (kreditņēmēja) spēju atmaksāt aizdevumu, turklāt, neņemot vērā šos izdevumus, tiek negatīvi ietekmētas apgādībā esošo personu tiesiskās intereses. Piemēram, apgādībā esošam nepilngadīgajam var tikt liegta iespēja apmeklēt ar līdzmaksājumu finansētās interešu izglītības programmas, dažādas maksas sporta nodarbības un citādi negatīvi ietekmētas nepilngadīgās personas attīstību veicinošas nodarbes.

Asociācija uzskata, ka šādu grozījumu izdarīšana Noteikumos Nr. 760 nenonāk pretrunā ar Satversmes 96. pantā ietverto tiesību uz privātumu.

Saskaņā ar Satversmes tiesas praksē nostiprinātajām atziņām¹, sākotnēji ir jānoskaidro, vai grozījumiem Noteikumos Nr. 760 ir **legitīms mērķis**. Legitīmo mērķu uzskaitījums ir sniegts **Satversmes 116. pantā**, tie ir, citu cilvēku tiesības, demokrātiskā valsts iekārta, sabiedrības drošība, labklājība un tikumība.

Satversmes 96.pants nosaka: “Ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību.” Šajā tiesību normā konkretizētas personas tiesības uz privāto dzīvi.

Satversmes tiesa ir paskaidrojusi, ka tiesības uz privāto dzīvi ietver dažādus aspektus. Tiesības uz privāto dzīvi nozīmē, ka indivīdam ir tiesības uz savu privāto telpu, iespējami minimāli ciešot no valsts vai citu personu iejaukšanās. Tās aizsargā indivīda fizisko un garīgo integritāti, godu un cieņu, identitāti un personas datus. Informācija par personu ietilpst minētā jēdziena saturā.² Ar personas privāto dzīvi saistīto vai personas fizisko un sociālo identitāti raksturojošo datu apstrāde (vākšana, uzglabāšana, izpaušana) ietilpst personas tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību tvērumā. Tātad Satversmes 96. pantā noteiktās tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību ietver fiziskās personas datu aizsardzību.

Grozījumi Noteikumos Nr. 760 piešķirtu kredītu devējiem tiesības no VID saņemt informāciju par patērētāju (kreditņēmēju) ienākumu izmaksātājiem, darba gaitu uzsākšanas un beigu datumu pie katra darba devēja, apgādājamo skaitu uz VID izziņas izsniegšanas datumu. Informācija par ienākumu izmaksātājiem ir nepieciešama, lai varētu kvalitatīvi un vispusīgi izvērtēt informāciju, kas saistīta ar patērētāja (kreditņēmēja) darba vietu, nozari, kurā patērētājs (kreditņēmējs) ir nodarbināts, ienākumu stabilitāti, kā arī izvērtēt riskus attiecībā uz spēju atmaksāt aizdevumu. Attiecībā uz darba gaitu uzsākšanas un beigu datumu pie katra darba devēja, šāda informācija ir nepieciešama, lai nodrošinātu pilnvērtīgu informācijas izvērtējumu attiecībā uz ienākumu regularitāti un stabilitāti, novērtētu vidējo darba gaitu ilgumu vienā darba vietā un citus aspektus. Attiecībā uz apgādājamo skaitu šāda informācija ļautu vispusīgi izvērtēt patērētāja (kreditņēmēja) izdevumu apmēru, šai pozīcijai ir tieša ietekme uz spēju atmaksāt aizdevumu. Visa šī informācija ir nepieciešama, lai veiktu

¹ Sk., piemēram, Satversmes tiesas 2009. gada 15. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2008-36-01

² Sk., piemēram, Satversmes tiesas 2011. gada 14. marta spriedumu lietā Nr. 2010-51-01

adekvātu aizdevuma risku pārvaldību, nodrošinātu atbildīgu kredītešanu. Regulējums nepieciešams patērētāju (kreditņēmēju) aizsardzībai. Kredīta devēji neizsniegtu aizdevumus, kurus kreditņēmējs nevar brīvprātīgi atmaksāt, jo tikai tā iemesla dēļ, ka kredīta devējam nav bijusi pieejama pilnvērtīga informācija par patērētāju (kreditņēmēju), pastāv iespēja, ka tiks izsniegts neatbilstošs aizdevums. Tādējādi saskaņā ar Satversmes 116. pantu šāda ierobežojuma **legitīmais mērķis ir sabiedrības labklājības** nodrošināšana.

Kā norāda Satversmes tiesa, ja tiek noskaidrots legitīmais mērķis, turpmāk ir jāveic samērīguma tests, kas satur 3 elementus: 1) likumdevēja izraudzītie līdzekļi ir piemēroti legitimā mērķa sasniegšanai; 2) vai nav saudzējošāku līdzekļu legitimā mērķa sasniegšanai; 3) vai sabiedrības ieguvums no šāda ierobežojuma ir lielāks nekā indivīda zaudējums.³

1) Vai likumdevēja izraudzītie līdzekļi ir piemēroti legitimā mērķa sasniegšanai?

Jau minēts, ka legitimā mērķis ir sabiedrības labklājība. Noteikumu Nr. 760 grozījumos ir paredzēts iekļaut tikai to informācijas apjomu, kuras pārzinis ir VID un kuru turpmāk nevarēs saņemt no VSAA. Šīs ziņas ir būtiskas, lai turpinātu mazināt gadījumus, kuros patērētāji (kreditņēmēji) nespēj atmaksāt aizdevumus, līdz ar to radot stabilāku aizdevumu vidi, stiprinot kredīta risku pārvaldību, kā arī aizņemšanās kultūru. Līdz ar to var secināt, ka izraudzītie līdzekļi ir piemēroti legitimā mērķa sasniegšanai. Proti, no plašākas informācijas pieejamības par personas ienākumiem ir iespējams veikt adekvātāku kredītpējas izvērtēšanu, kas savukārt uzlabo sabiedrības labklājību.

2) Vai nav saudzējošāku līdzekļu legitimā mērķa sasniegšanai?

Jāņem vērā, ka jau šobrīd kredīta devējiem ir tiesības pieprasīt par saviem klientiem dažāda veida informāciju. Tomēr informācija, kas saņemta no klienta, nebauda tādu uzticamības pakāpi kā informācija no VID izsniegtas izziņas. Kredīta devējs nevar paļauties tikai uz kreditņēmēja informāciju. Dažādu papildu izziņu pieprasīšana no patērētāja (kreditņēmēja) nozīmētu arī VID apgrūtināšanu ar personu pieprasījumiem. No tā var secināt, ka saistībā ar Noteikumu Nr. 760 grozījumiem, nav iespējami saudzīgāki līdzekļi, lai sasniegtu legitimā mērķi, jo nepastāv cits tik drošs informācijas avots kā VID izziņas.

3) Vai sabiedrības ieguvums no šāda ierobežojuma ir lielāks nekā indivīda zaudējums?

Kredīta devējs, veicot informācijas pieprasījumu VID, saņemtu vairāk tikai to informāciju, kura turpmāk nebūs pieejama VSAA izziņās. Proti, informāciju par ienākumu izmaksātājiem, darba gaitu uzsākšanas un beigu datumu pie katra darba devēja un apgādājamo skaitu. Tomēr šādas informācijas pieejamība kredīta devējiem ir būtiska, lai arī turpmāk tie varētu adekvāti un vispusīgi izvērtēt visus riskus, kas saistīti ar kredītu. Adekvātāks kredītrisku izvērtējums būtiski samazinātu gadījumus, kad patērētājam (kreditņēmējam) tiek izsniegts aizdevums, kuru tam ir problēmas atmaksāt. Līdz ar to grozījumi Noteikumos Nr. 760 nevis aizskar indivīda tiesības, bet gan nodrošinātu viņam iespēju saņemt kredītu ērtāk. Turklāt tādu kredītu, kas vēlāk viņam pašam neradītu nesamērīgas grūtības, piemēram, maksātnespējas draudus. Līdz ar to grozījumi ir vērsti gan uz sabiedrības interešu, gan indivīda tiesību aizsardzību.

Šie grozījumi indivīdam papildu slogu neradītu, jo informācija tiktu saņemta no VID, un tikai tad, ja pati persona būtu kredīta devējam pieprasījusi sniegt pakalpojumu ar kredītrisku. Personas tiesības uz privātumu tiek ierobežotas samērīgi, jo informācija nonāk tāda subjekta, proti, kredīta devēja rīcībā, kura darbība ir stingri regulēta arī personas datu aizsardzības jomā.

Ekonomikas ministrija 2019. gada 27. februāra vēstulē un VID 2019. gada 25. februāra vēstulē **atbalstīja Asociācijas iniciatīvu** par satura, kas tiek iekļauts VID izziņās paplašināšanu un Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 760 "Kārtība,

³ Sk., piemēram, Satversmes tiesas 2014. gada 9. janvāra sprieduma lietā Nr. 2013-08-01 un 2015. gada 8. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2014-34-01.

kādā kredītinformācijas birojs vai fiziskā persona pieprasa un Valsts ieņēmumu dienests sniedz informāciju par fiziskās personas ienākumiem”, kas nosaka VID izziņā (informācijā) iekļaujamo datu apjomu, grozīšanu.

Asociācija ir sagatavojusi priekšlikumus Noteikumu Nr. 760 grozījumu projektam un **lūdz to Finanšu ministrijai virzīt izskatīšanai Ministru kabinetā.**

Pielikumā: Priekšlikumi iespējamam Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr. 760 grozījumu projektam *track changes* formāta uz 6 lapām.

Ar cieņu

valdes priekšsēdētāja

Sanita Bajāre

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

E. Pastars, edgars.pastars@financelatvia.eu

Pielikums 2019. gada 23. decembra
Finanšu nozares asociācijas vēstulei Nr. 1-23/225_e

Ministru kabineta noteikumi Nr. 760

Rīgā 2015. gada 22. decembrī (prot. Nr. 68 8. §)

Kārtība, kādā kredītinformācijas birojs vai fiziskā persona pieprasa un Valsts ieņēmumu dienests sniedz informāciju par fiziskās personas ienākumiem

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām"
18. panta septīto un astoto daļu un Patērētāju tiesību
aizsardzības likuma 8. panta astoto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā kredītinformācijas birojs no Valsts ieņēmumu dienesta pieprasa informāciju par fiziskās personas ienākumiem (turpmāk – informācija), pieprasāmās un izsniedzamās informācijas apjomu, tās saturu un sniegšanas kārtību, kā arī pakalpojuma maksas apmēru un maksāšanas kārtību;

1.2. kārtību, kādā fiziskā persona no Valsts ieņēmumu dienesta pieprasa informāciju par tās ienākumiem (turpmāk – informācija), kā arī pieprasāmās un izsniedzamās informācijas apjomu, saturu un sniegšanas kārtību.

2. Informācijas pieprasīšanas mērķis ir:

2.1. informācijas nodošana (nemainot tās saturu) kredītinformācijas lietotājam fiziskās personas – kredītinformācijas lietotāja esošā vai iespējamā klienta – kredītspējas vērtēšanai;

2.2. informācijas nodošana (nemainot tās saturu) kredītinformācijas lietotājam kredītriska pārvaldībai;

2.3. cits pieprasījumā norādītais mērķis (ja nepieciešams), ja informāciju pieprasa fiziskā persona par saviem ienākumiem.

II. Pieprasāmās informācijas apjoms, saturs un pieprasīšanas kārtība

3. Informāciju pieprasa, iesniedzot attiecīgu pieprasījumu Valsts ieņēmumu dienestā. Par vienu informācijas pieprasījumu ir uzskatāms pieprasījums par vienas fiziskās personas ienākumiem vienā pieprasīšanas reizē.

4. Kredītinformācijas birojs pieprasa un saņem informāciju:

4.1. standartizētā formā strukturētu datu veidā, izmantojot tiešsaistes datu pārraidi un vienā informācijas pieprasīšanas reizē pieprasot informāciju ne vairāk kā par 100 personām, – ja informācija nepieciešama šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētajam mērķim;

4.2. standartizētā formā strukturētu datu veidā, vienā informācijas pieprasīšanas reizē pieprasot informāciju ne vairāk kā par 10 000 personām, – ja informācija nepieciešama šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minētajam mērķim.

5. Kredītinformācijas birojs ar pieprasījuma iesniegšanu apliecina, ka:

5.1. kredītinformācijas pieprasītājs atbilst likuma "Par nodokļiem un nodevām" 22.¹ panta pirmajā daļā noteiktajam subjektu (kredītinformācijas lietotāju) lokam;

5.2. informācija ir pieprasīta šo noteikumu 2.1. un 2.2. apakšpunktā minētajam mērķim un tam nepieciešamajā apjomā.

6. Kredītinformācijas birojs pieprasījumā norāda:

6.1. kredītinformācijas biroja reģistrācijas numuru;

6.2. tā kredītinformācijas lietotāja identificējošos datus (nosaukums, reģistrācijas numurs), kura uzdevumā rīkojas kredītinformācijas birojs;

6.3. tā kredītinformācijas lietotāja darbinieka personas kodu vai identifikācijas numuru, kurš pieprasa informāciju kredītinformācijas lietotāja uzdevumā;

6.4. pieprasījuma mērķi (kredītspējas vērtēšana vai kredītriska pārvaldība);

6.5. tās personas identificējošos datus (Latvijas Republikas rezidenta personas kods vai identifikācijas numurs vai Latvijas Republikas nerezidenta dzimšanas datums, rezidences valsts, nodokļu maksātāja reģistrācijas numurs rezidences valstī), par kuru veic pieprasījumu;

6.6. informācijas periodu (divi iepriekšējie taksācijas gadi vai kārtējais taksācijas gads (no gada sākuma));

Formatted: Highlight

6.7. pieprasījuma datumu un laiku.

7. Šo noteikumu 6.1. un 6.7. apakšpunktā noteikto informāciju nenorāda, ja informācijas apmaiņas sistēma minēto informāciju izveido un nodod automātiski vienlaikus ar pieprasījumu.

8. Fiziskā persona pieprasa informāciju:

8.1. personiski Valsts ieņēmumu dienesta klientu apkalpošanas centrā;

8.2. iesniedzot iesniegumu papīra formā;

8.3. nosūtot iesniegumu elektroniski:

8.3.1. izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu;

8.3.2. parakstītu ar drošu elektronisko parakstu un apliecinātu ar laika zīmogu.

9. Fiziskā persona paziņo vai norāda pieprasījumā:

9.1. identificējošos datus (vārds, uzvārds, personas kods vai identifikācijas numurs, deklarētās dzīvesvietas adrese);

9.2. pieprasījuma mērķi (ja nepieciešams);

9.3. informācijas periodu (divi iepriekšējie taksācijas gadi vai kārtējais taksācijas gads (no gada sākuma));

Formatted: Highlight

9.4. informācijas apjomu (ja nepieciešams), kas nepārsniedz šo noteikumu 12. punktā noteikto apjomu;

9.5. informācijas saņemšanas veidu (Valsts ieņēmumu dienesta klientu apkalpošanas centrā vai elektroniski uz norādīto elektroniskā pasta adresi, vai Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā).

III. Izsniedzamās informācijas apjoms, saturs un izsniegšanas kārtība

10. Valsts ieņēmumu dienests fiziskajai personai izsniegtajā izziņā (pielikums) norāda:

10.1. tās fiziskās personas identificējošos datus (vārds, uzvārds, personas kods vai identifikācijas numurs, deklarētās dzīvesvietas adrese), par kuru sniedz informāciju;

10.2. informāciju par fiziskās personas ienākumiem šo noteikumu 12. punktā noteiktajā apjomā, izņemot gadījumus, kad informāciju sniedz pieprasījumā norādītajā apjomā:

10.2.1. atbilstoši pieprasījumā norādītajam periodam;

10.2.2. par diviem iepriekšējiem taksācijas gadiem un kārtējo taksācijas gadu (no gada sākuma), ja pieprasījumā norādīts informācijas periods vai tas neatbilst šo noteikumu 9.3. apakšpunktā noteiktajam;

Formatted: Highlight

10.3. izsniegšanas mērķi (ja nepieciešams);

10.4. informācijas izsniegšanas datumu un laiku.

11. Valsts ieņēmumu dienests kredītinformācijas birojam sniedz šādu informāciju:

11.1. tās fiziskās personas identificējošos datus (Latvijas Republikas rezidenta personas kods vai identifikācijas numurs vai Latvijas Republikas nerezidenta dzimšanas datums, rezidences valsts, nodokļu maksātāja reģistrācijas numurs rezidences valstī), par kuru sniedz informāciju;

11.2. informāciju par fiziskās personas ienākumiem:

11.2.1. divos iepriekšējos taksācijas gados;

Formatted: Highlight

11.2.2. kārtējā taksācijas gadā (no gada sākuma);

11.3. informācijas izsniegšanas mērķi;

11.4. informācijas izsniegšanas datumu un laiku.

12. Valsts ieņēmumu dienests fiziskajai personai un kredītinformācijas birojam šajos noteikumos noteiktajā kārtībā sniedz tā rīcībā esošo informāciju, kas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām ir iesniegta par fiziskās personas ienākumiem:

12.1. par diviem iepriekšējiem taksācijas gadiem (katru atsevišķi):

12.1.1. ienākumi no algota darba;

12.1.1.¹ ienākumu izmaksātāji, norādot katra darba devēja identificējošo informāciju (juridiskās personas reģistrācijas numurs vai nodokļu maksātāja reģistrācijas kods);

12.1.1.² darba gaitu uzsākšanas un beigu datums pie katra darba devēja;

12.1.2. citi apliekamie ienākumi;

12.1.3. neapliekamie ienākumi;

12.1.4. ienākumi no kapitāla pieauguma;

12.1.5. ienākumi no saimnieciskās darbības;

12.1.6. ārvalstīs gūtie ienākumi;

12.1.7. ar samazinātu likmi apliekamie ienākumi;

12.1.8. nerezidenta ienākumi, izņemot ienākumus no algota darba;

12.1.9. likumā noteikto normu ietvaros neapliekamie ienākumi;

12.2. par kārtējo taksācijas gadu (no gada sākuma):

12.2.1. ienākumi no algota darba;

12.2.1.¹ ienākumu izmaksātāji, norādot katra darba devēja identificējošo informāciju (juridiskās personas reģistrācijas numurs vai nodokļu maksātāja reģistrācijas kods);

12.2.1.² darba gaitu uzsākšanas un beigu datums pie katra darba devēja;

12.2.2. citi apliekamie ienākumi;

12.2.3. neapliekamie ienākumi;

12.2.4. likumā noteikto normu ietvaros neapliekamie ienākumi;

12.2.5. ienākumi no kapitāla pieauguma;

12.2.6. apgādājamo skaits uz izziņas izsniegšanas datumu;

13. Valsts ieņēmumu dienests vienas darbdienu laikā izskata pieprasījumu un atbilstoši šo noteikumu 9.5. apakšpunkta norādītajam informācijas saņemšanas veidam:

13.1. sagatavo un izsniedz izziņu par fiziskās personas ienākumiem, ja norādīta visa šo noteikumu 9. punktā minētā informācija;

13.2. atsaka izsniegt izziņu par fiziskās personas ienākumiem, ja nav norādīta visa šo noteikumu 9. punktā minētā informācija.

14. Valsts ieņēmumu dienests kredītinformācijas biroja pieprasīto informāciju par fiziskās personas ienākumiem sagatavo un sniedz, pamatojoties uz informācijas sniegšanas pakalpojuma līgumu (turpmāk – līgums), kas noslēgts starp Valsts ieņēmumu dienestu un kredītinformācijas biroju.

15. Lai noslēgtu līgumu, kredītinformācijas birojs vēršas Valsts ieņēmumu dienestā ar rakstveida iesniegumu. Iesniegumā norāda šādu informāciju:

15.1. kredītinformācijas biroju identificējošie dati (nosaukums, reģistrācijas numurs);

15.2. spēkā esošas Datu valsts inspekcijas izsniegtas licences kredītinformācijas biroja darbībai (turpmāk – licence) numurs, izsniegšanas datums, darbības termiņš;

15.3. kontaktpersonas vārds, uzvārds, elektroniskā pasta adrese un tālruna numurs.

16. Valsts ieņēmumu dienests pārbauda, vai kredītinformācijas biroja iesniegums satur šo noteikumu 15. punktā norādīto informāciju un licences darbība nav apturēta vai anulēta.

17. Ja iesniegumā ir ietverta visa šo noteikumu 15. punktā minētā informācija un licences darbība nav apturēta vai anulēta, Valsts ieņēmumu dienests 10 darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas nosūta līguma projektu uz iesniegumā norādīto kontaktpersonas elektroniskā pasta adresi, norādot Valsts ieņēmumu dienesta kontaktpersonas vārdu, uzvārdu, amatu un elektroniskā pasta adresi.

18. Ja Valsts ieņēmumu dienests konstatē, ka iesniegumā nav ietverta visa šo noteikumu 15. punktā minētā informācija vai licences darbība ir apturēta vai anulēta, Valsts ieņēmumu dienests atsaka līguma slēgšanu un 10 darbdienu laikā pēc

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

iesnieguma saņemšanas nosūta atteikumu uz iesniegumā norādīto kontaktpersonas elektroniskā pasta adresi, norādot Valsts ieņēmumu dienesta kontaktpersonas vārdu, uzvārdu, amatu un elektroniskā pasta adresi.

19. Parakstīto līguma projektu kredītinformācijas birojs nosūta Valsts ieņēmumu dienestam. Līgums stājas spēkā ar dienu, kad to parakstījušas abas puses. Līguma darbības termiņš nav garāks par spēkā esošās licences darbības termiņu.

20. Valsts ieņēmumu dienests pirmreizēji uzsāk informācijas sniegšanu kredītinformācijas birojam piecu darbdienu laikā pēc tam, kad līgums stājas spēkā un maksa par informācijas sniegšanas pakalpojumu ir saņemta valsts budžetā Valsts ieņēmumu dienesta budžeta programmas kontā Valsts kasē.

21. Vienu informācijas sniegšanas pakalpojumu var izmantot divu gadu laikā no šo noteikumu 20. punktā minētās informācijas sniegšanas pirmreizējas uzsākšanas.

22. Valsts ieņēmumu dienests aptur informācijas sniegšanu kredītinformācijas birojam:

22.1. ar nākamo dienu pēc tam, kad Datu valsts inspekcijas tīmekļvietnē publicēta informācija par kredītinformācijas birojam izsniegtās licences apturēšanu, bet ne agrāk kā Datu valsts inspekcijas lēmumā norādītajā datumā;

22.2. ar brīdi, kad iztērēts apmaksātais pieprasāmās informācijas apjoms;

22.3. ar dienu, kad beidzies apmaksātā informācijas sniegšanas pakalpojuma izmantošanas termiņš.

23. Valsts ieņēmumu dienests atjauno informācijas sniegšanu kredītinformācijas birojam:

23.1. ar dienu, kad spēkā stājas Datu valsts inspekcijas lēmums par kredītinformācijas biroja licences darbības atjaunošanu un attiecīgā informācija ievietota Datu valsts inspekcijas tīmekļvietnē;

23.2. vienas darbdienu laikā no dienas, kad maksa par nākamo informācijas sniegšanas pakalpojumu ir saņemta valsts budžetā Valsts ieņēmumu dienesta budžeta programmas kontā Valsts kasē.

24. Valsts ieņēmumu dienests izbeidz informācijas sniegšanu kredītinformācijas birojam ar nākamo dienu pēc tam, kad Datu valsts inspekcijas tīmekļvietnē publicēta informācija par kredītinformācijas birojam izsniegtās licences anulēšanu, bet ne agrāk kā Datu valsts inspekcijas lēmumā norādītajā datumā.

25. Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības izbeigt informācijas sniegšanu un vienpusēji atkāpties no līguma, ja kredītinformācijas birojs ir būtiski pārkāpis līguma nosacījumus. Par būtisku pārkāpumu atzīst:

25.1. informācijas izmantošanu, kas neatbilst kredītinformācijas lietotāja pieprasījumā norādītajam mērķim, kā arī informācijas izmantošanu mērķim, kas nav noteikts šo noteikumu 2.1. un 2.2. apakšpunktā, ja par to ir pieņemts kompetentas iestādes lēmums, kura darbība nav apturēta;

25.2. informācijas drošības prasību neievērošanu, tajā skaitā informācijas apmaiņas sistēmas piekļuves datu nonākšanu trešo personu rīcībā, arī to darbinieku rīcībā, par kuriem nav paziņots līgumā paredzētajā kārtībā;

25.3. citus līgumā atrunātus gadījumus.

26. Līgumā ietver savstarpējo attiecību regulēšanas nosacījumus, tajā skaitā līguma spēkā esības nosacījumus, informācijas nodošanas nosacījumus, tiesības, pienākumus un atbildību, informācijas sniegšanas pakalpojuma samaksas kārtību un termiņus, strīdu risināšanas kārtību un informācijas apmaiņas drošības prasības.

IV. Pakalpojuma maksas apmērs un maksāšanas kārtība

27. Informācijas sniegšana kredītinformācijas birojam par fiziskās personas ienākumiem ir maksas pakalpojums.

28. Viena informācijas sniegšanas pakalpojuma maksa ir 70 890 *euro*. Viena pakalpojuma ietvaros var veikt 1 000 000 pieprasījumus par fizisko personu ienākumiem. Pamatojoties uz kredītinformācijas biroja lūgumu, viena informācijas sniegšanas pakalpojuma maksu un pieprasījumu skaitu sadala četrās vienādās daļās divu gadu laikā, kur katru nākamo maksājumu veic ne retāk kā reizi pusgadā.

29. Pakalpojuma maksu iemaksā valsts budžetā Valsts ieņēmumu dienesta budžeta programmas kontā Valsts kasē atbilstoši līgumā noteiktajam.

30. Veicot maksājumu par informācijas sniegšanas pakalpojumu, maksājuma rīkojuma maksājuma mērķī norāda – maksa par informācijas pieprasījumu par fiziskās personas ienākumiem.

31. Valsts budžetā Valsts ieņēmumu dienesta budžeta programmas kontā Valsts kasē iemaksāto naudu kredītinformācijas birojam neatmaksā.

V. Noslēguma jautājumi

32. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2007. gada 19. jūnija noteikumus Nr. 411 "Kārtība, kādā Valsts ieņēmumu dienests izsniedz izziņu par kredīta ņēmēja ienākumiem" (Latvijas Vēstnesis, 2007, 100. nr.).

33. Noteikumi stājas spēkā 2016. gada 1. martā.

Priekšlikums pielikumam
Ministru kabineta
2015. gada 22. decembra
noteikumiem Nr. 760

Izziņa par fiziskās personas ienākumiem

(izzinas izsniegšanas vieta (lokatīvā))

Nr. _____

_____ (datums)

(Fiziskās personas vārds, uzvārds)
(Deklarētās dzīvesvietas adrese)

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju (vārds, uzvārds, ģenitīvā) personas kods vai identifikācijas numurs) ienākumi ir šādi:

Taksācijas gads

Ienākumu veids	Bruto ienākumi (euro)	
Ienākumi no algota darba		
Citi apliekamie ienākumi		
Neapliekamie ienākumi		
Ienākumi no kapitāla pieauguma		
Ienākumi no saimnieciskās darbības		
Ārvalstīs gūtie ienākumi		
Ar samazinātu likmi apliekamie ienākumi		
Nerezidenta ienākumi, izņemot ienākumus no algota darba		
Likumā noteikto normu ietvaros neapliekamie ienākumi		
Kopā		
Ienākumu izmaksātāja reģistrācijas numurs vai kods	Datums no [..]	Datums līdz [..]
[..]	[..]	[..]

Iepriekšējais taksācijas gads _____

Ienākumu veids	Bruto ienākumi (euro)
Ienākumi no algota darba	-

Formatted: Left

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Left

Formatted: Highlight

<u>Citi apliekamie ienākumi</u>	-	
<u>Neapliekamie ienākumi</u>	-	
<u>Ienākumi no kapitāla pieauguma</u>	-	
<u>Ienākumi no saimnieciskās darbības</u>	-	
<u>Ārvalstīs gūtie ienākumi</u>	-	
<u>Ar samazinātu likmi apliekamie ienākumi</u>	-	
<u>Nerezidenta ienākumi, izņemot ienākumus no algota darba</u>	-	
<u>Likumā noteikto normu ietvaros neapliekamie ienākumi</u>	-	
Kopā	-	
Ienākumu izmaksātāja reģistrācijas numurs vai kods	Datums no [..]	Datums līdz [..]
[..]	[..]	[..]

Kārtējais taksācijas gads (no gada sākuma) _____

<u>Ienākumu veids</u>	<u>Bruto ienākumi un periods (euro)</u>	
<u>Ienākumi no algota darba</u>	-	-
<u>Citi apliekamie ienākumi</u>	-	-
<u>Neapliekamie ienākumi</u>	-	-
<u>Likumā noteikto normu ietvaros neapliekamie ienākumi</u>	-	-
<u>Ienākumi no kapitāla pieauguma</u>	-	-
Kopā	-	-
Ienākumu izmaksātāja reģistrācijas numurs vai kods	Datums no [..]	Datums līdz [..]
[..]	[..]	[..]
Apgādājamo skaits	[..]	

Izziņa izsniegta iesniegšanai

Vadītājs vai viņa pilnvarota persona - - -
 - (vārds, uzvārds) - (paraksts)
 -
 (izzinās sagatavotāja uzvārds, tālruna numurs) -

- Formatted: Left
- Formatted: Highlight
- Formatted: Left
- Formatted: Highlight
- Formatted: Left